

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Nadwarciański Szlak św. Jakuba - Cz. 1

czas trwania: 1 dzień, typ: piesza, liczba miejsc: 9, stopień trudności: łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Nadwarciański Szlak św. Jakuba to trasa, która prowadzi z Łądu k. Słupcy do Lubinia k. Kościana. Jej długość to około 130 km pieszej wędrówki. Dla osób aktywnych jednakże polecam wybranie się na dwudniową przejażdżkę po wyznaczonej trasie rowerem. Trasę podzieliłem na dwa etapy - pierwszy około 80 km, drugi około 50 km (w zależności od tego, gdzie wybierze się nocleg). Częściowo szlak został zmodyfikowany, dzięki temu można odwiedzić miejsca ważne historycznie (jak choćby Ciążeń, Śmiełów czy Winną Górę).

Ruszamy zatem spod dawnego opactwa cysterskiego w Łądzie. Oryginalnie szlak od razu przeprowadza się na drugi brzeg Warty, jednakże warto na kilka km pozostać jeszcze na jej północnym brzegu. Dojeżdżamy do Ciążenia, gdzie obejrzeć można zabytkowy pałac oraz kościół, a dopiero po tym przeprowadzić się (prom pływa codziennie od wiosny do jesieni) na drugą stronę, na nadwarciańskie łąki.

Tymi łąkami, wzdłuż "muszelek" (oznaczenie szlaku św. Jakuba) docieramy do Pyzdr. Zanim przeprowadzić się przez most - warto obejrzeć panoramę miasta zza rzeki. Szczególnie pięknie prezentują się zabudowania klasztorne. W miejscu, skąd ogląda się panoramę Pyzdr stoi też poświęcony Bitwie pod Pyzdrami (1863) pomnik upamiętniający zwycięstwo wojsk powstańczych.

Z Pyzdr wyjeżdżamy wzdłuż północnego brzegu Warty. Docieramy do Miłosławia, gdzie czeka na nas zabytkowy pałac Mielżyńskich oraz kościół z XVII wieku (pw. św. Jakuba oczywiście). Zbaczamy jednocześnie z trasy i docieramy do Winnej Góry, gdzie w barokowym kościele znajduje się nagrobek gen. Jana Henryka Dąbrowskiego. Tuż obok kościoła stoi zabytkowy pałac, który był własnością bohatera wojen napoleońskich.

Wracamy z Winnej Góry do Miłosławia, a następnie jedziemy na jeden z pobliskich promów rzecznych. Najlepiej przeprowadzić się w Orzechowie - dzięki temu wyjedziemy pośrodku lasu, z którego do następnego punktu wycieczki - Pałacu w Śmiełowie - prowadzą drogi poprzez nadwarciańskie rozlewiska. Docieramy do Śmiełowa, zwiedzamy pałac i park, a następnie ruszamy do pobliskiego Brzostkowa. To wieś, w której znajdziemy aż trzy zabytkowe budynki (kościół, spichlerz i dwór).

Wycieczkę kończymy (tj. jej pierwszy etap) na punkcie widokowym w pobliżu Brzostkowa. Przenocować można w pobliskim Żerkowie lub Hermanowie (polecam to drugie miejsce, bo następnego dnia będzie łatwiej nam na szlak).

Program wycieczki

Ląd

Cystersi i Słowianie

Fundatorem klasztoru cysterskiego w Łądzie był sam książę wielkopolski Mieszko III Stary, który sprowadził tutaj mnichów z Łekna koło Wągrowca, lecz nie zachował się ani wystawiony przez niego akt fundacyjny, ani żadne materialne ślady zabudowań klasztornych z XII czy XIII w. W 1331 r. opactwo zostało spustoszone przez Krzyżaków, co stało się impulsem do nowych inwestycji w drugiej połowie tego stulecia.

Najcenniejszą pamiątką po epoce gotyku jest zachowana na terenie klasztoru dawna kaplica pw. św. Jakuba Apostoła, ozdobiona ok. 1372 r. freskami przedstawiającymi m.in. scenę odnowienia fundacji przez starostę generalnego Wielkopolski, Wierzbietę z Paniewic. Pod malowidłami dewocyjnymi biegnie fryz heraldyczny, na którym umieszczono 17 polskich herbów rycerskich, należących do rodzin, które obok Wierzbiety przyczyniły się do odbudowy klasztoru. Gotycki jest także kapitularz, czyli dawna sala spotkań wspólnoty zakonnej, oraz kruchtawki obiegające wewnętrzny dziedziniec.

W drugiej połowie XVII i pierwszej XVIII w. opactwo w Łądzie zostało przebudowane w duchu baroku. Największą zmianą było całkowite rozebranie starego kościoła i wzniesienie na jego miejscu świątyni, której główną ozdobą są zachwycające freski wykonane przez franciszkanina Adama Swacha (transept i tzw. mała kopuła) oraz Jerzego Wilhelma Neunherta (wielka kopuła nawy głównej). Z kilku wspaniałych ołtarzy na uwagę zasługuje zwłaszcza ten w lewym ramieniu transeptu, który w dolnej części ma szokującą galerię przeszklonych relikwiarzy ze szczątkami św. Urszuli i jej towarzyszek, sprowadzonymi do Łądu z Kolonii w 1263 r. W kościele znajdują się również bogato rzeźbione stalle dla zakonników (z ok. 1680 r.), rokokowa ambona, cztery wielkie konfesjonały zwieńczone figurami słynnych biblijnych pokutników i wspaniałe organy, ostatnio przywrócone do pierwotnej świetności.

Po kasacie zakonu cystersów klasztor łądzki był przejściowo użytkowany przez kapucynów, a obecnie mieści się tutaj Wyższe Seminarium Duchowne księży salezjanów. Około 2 km na południowy wschód od klasztoru, na łąkach nadwarciańskich, zachowało się grodzisko wczesnośredniowieczne, które do XIII w. było siedzibą miejscowego kasztelana.

Od 2005 r. muzeum archeologiczne w Poznaniu i lokalne władze samorządowe organizują w Łądzie, na przełomie maja i czerwca, Festiwal Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej. Owocem współpracy archeologów i samorządowców jest również zbudowanie tutaj repliki małego grodu słowiańskiego, która pełni funkcje edukacyjne nie tylko w czasie festiwalu i jest siedzibą miejscowej drużyny słowiańskich wojów.

52°12'16"N 17°53'36"E | na mapie:A

Ląd

Rozlewiska Warty

W okolicach Łądu Warta tworzy rozległe rozlewiska. Zalane wodą łąki, lasy i drzewa wyglądają wyjątkowo malowniczo. Najbardziej okazałe od strony Warty prezentuje się klasztor cysterski. Tuż za mostem, w stronę Zagórowa, znajduje się parking, gdzie można zostawić samochód i jednocześnie podziwiać rozlewiska Warty.

52°12'06"N 17°53'17"E | na mapie:B

Ciążeń

Zespół pałacowy

Zespół pałacowy - dawna rezydencja biskupów poznańskich (XVIII w.), park geometryczno-krajobrazowy z tarasami.

52°12'30"N 17°48'22"E | na mapie:C

Białobrzeg Chatka Ornitologa

Nadwarciański Park Krajobrazowy obejmuje fragment Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej - jej rozszerzenie zwane Doliną Konińską. W okresach wyższych stanów wody w Warcie znaczna część tego terenu bywa zalewana. Brak tu osad ludzkich i uczęszczanych szlaków, jest natomiast piękny krajobraz i bogactwo przyrody. Szczególnie urozmaicony jest świat ptaków. Pojawiają się tutaj przedstawiciele aż 153 gatunków, w tym 57 chronionych.

Kontakt z dziką przyrodą, a zwłaszcza możliwość obserwowania ptaków w ich naturalnym środowisku, są największą atrakcją tego terenu. Aby ułatwić turystom wędrówki po Nadwarciańskim Parku Krajobrazowym, PTTK z Konina prowadzi w Białobrzegu schronisko o niezbyt wysokim standardzie, ale zapewniające tanie noclegi. Nosi ono nazwę jak najbardziej adekwatną do przeznaczenia, a mianowicie "Chatka Ornitologa". Znajduje się "na końcu świata", czyli na skraju wsi. Nie ma tu asfaltowej drogi, do przystanku PKS są 3 km, a zaopatrzenie zapewnia sklep objazdowy, docierający jedynie w niektóre dni. W zamian jest czyste powietrze i niezwykle bujna, dziewicza przyroda. Trzeba pamiętać, że schronisko jest otwarte tylko w okresie letnim; przyjazd w innych porach roku wymaga uzgodnienia z biurem Oddziału PTTK w Koninie (tel. 609 440 732, latem także 603 262 242).

52°10'46"N 17°47'07"E | na mapie:D

Pyzdry Zespół klasztoru Franciszkanów (XIV-XVIII w.)

Zespół klasztoru Franciszkanów (XIV-XVIII w.).

52°10'04"N 17°41'29"E | na mapie:E

Miłosław Pałac Mielżyńskich (XIX w.)

Pałac Mielżyńskich (XIX w.), park krajobrazowy.

52°11'55"N 17°29'15"E | na mapie:F

Winna Góra Nadwiślański Scypion

Od połowy XIII w. do konfiskaty przez władze pruskie w 1796 r. majątek w Winnej Górze należał do biskupów poznańskich. W roku 1807, po zwycięskiej kampanii na Pomorzu i w Prusach, jego gospodarzem z łaski cesarza Francuzów został generał Jan Henryk Dąbrowski, bohater insurekcji kościuszkowskiej, twórca Legionów Polskich we Włoszech, organizator powstania wielkopolskiego w 1806 r., uczestnik wyprawy moskiewskiej i wreszcie ostatni wódz armii Księstwa Warszawskiego. Zasłużony generał, którego Józef Wybicki unieśmiertelnił w polskim hymnie, zmarł w Winnej Górze 6 czerwca 1818 r., a jego grobowiec - wzorowany na rzymskim sarkofagu konsula Scypiona Barbatusa, pogromcy Samnitów - znajduje się obecnie w kaplicy przy miejscowym kościele parafialnym pw. św. Michała Archanioła. Serce Dąbrowskiego, umieszczone w urnie przechowywanej do 1907 r. w winnogórskim pałacu, po prawie stuletniej epopei spoczęło ostatecznie w kaplicy

przy kościele św. Wojciecha w Poznaniu, będącym mauzoleum wybitnych Wielkopolan.

Tuż przed I wojną światową Henryk Mańkowski, spadkobierca generała po kądzieli, wznosił w Winnej Górze nowy i szczęśliwie do dzisiaj zachowany pałac, należący do jednego z bardziej efektownych przykładów tzw. stylu polskiego, łączącego elementy neobaroku i neoklasycyzmu, modnego w budownictwie rezydencjonalnym w pierwszej połowie XX w. Po wojnie należał on do poznańskiego Instytutu Ochrony Roślin, obecnie jest w rękach prywatnych, ale można tutaj zobaczyć skromną ekspozycję muzealną poświęconą Dąbrowskiemu. W 1997 r., w dwusetną rocznicę powstania słynnego mazurka, w pobliskiej Środzie Wielkopolskiej odsłonięto pomnik generała na galopującym koniu, odlany z brązu i ustawiony na wysokim kamiennym postumencie, podobno jedyny w Polsce.

Kilkaście kilometrów na północ od Winnej Góry znajduje się wieś Targowa Górka, dawniej miasto, które na początku XIX w. było rezydencją innego napoleońskiego generała - Antoniego Amilkara Kosińskiego. Kosiński wielokrotnie służył pod Dąbrowskim. Tak jak on nie pochodził z Wielkopolski, związał się z nią dopiero pod koniec życia, lecz po śmierci również spoczął w poznańskim panteonie na Wzgórzu Św. Wojciecha.

Odnotujmy, że Winna Góra nie jest jedynym dowodem na to, iż w Polsce piastowskiej klimat był tak ciepły, że w wielu miejscach, zwłaszcza przy grodach książęcych, uprawiano wówczas winnice, głównie dla potrzeb kultu chrześcijańskiego. Nie trzeba chyba dodawać, że nikt jeszcze wtedy nie słyszał o nadmiernej emisji dwutlenku węgla i efekcie cieplarnianym...

52°12'21"N 17°26'51"E | na mapie:G

Śmiełów

Pałac - Muzeum Adama Mickiewicza

Gościł tu wieszcz

Piękny XVIII-wieczny pałac klasycystyczny Gorzeńskich jest

dzisiaj siedzibą Muzeum im. Adama Mickiewicza. Zgromadzono tu eksponaty dokumentujące pobyt wieszca w Śmiełowie i okolicznych dworach od sierpnia 1831 do marca 1832 r. Poeta przybył tu wówczas z Paryża jako wysłannik Legacji Polskiej do Rządu Narodowego. Uważa się, że ówczesny pobyt Mickiewicza w wielkopolskich dworach i pałacach był dla niego inspiracją do stworzenia wielu scen i opisów umieszczonych w Panu Tadeuszu. Na I piętrze znajduje się wielka atrakcja, czyli pokój, w którym poeta mieszkał.

Wśród wielu muzealnych pamiątek zgromadzono pierwsze wydania jego poezji, autografy oraz cykl drzeworytów do Pana Tadeusza - lwowskiego wydania Altenberga, portrety poety i Wielkopolan, u których gościł. Znajdują się tu także kopia maski pośmiertnej wieszca, marmurowe popiersie wykonane przez Henryka Stättlera oraz liczne pamiątki związane z obchodami jubileuszowymi w 1898 r. Śmiełowski pałac gościł także inne wybitne osobistości. Byli tu m.in. Henryk Sienkiewicz (1899), Ignacy Paderewski (1924), generał Józef Haller (1926, 1930), Wojciech Kossak (1926). Wokół pałacu rozciąga się park krajobrazowy z przełomu XVIII i XIX w. ze starymi dębami i lipami.

52°06'22"N 17°34'16"E | na mapie:H

Brzostków

Kościół św. Jana Chrzciciela

Klasycystyczny kościół św. Jana Chrzciciela z lat 1839-1840. Kościół odbudowany częściowo po pożarze w 1913 roku. Fasada frontowa ozdobiona jest portykiem kolumnowym. Jednonawowe wnętrze utrzymane jest w stylu klasycystycznym. Wewnątrz znajdują się stare obrazy z XVIII i XIX wieku. Przy kościele plebania późnoklasycystyczna z I połowy XIX w.

52°05'37"N 17°34'19"E | na mapie:I

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): iwmal, marekpic, fot. K. Chojnacki, marekpic, marekpic, theguru, fot. arch. MCT w Żerkowie, marekpic

Trasa dodana przez: elizium

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
sobota 24 sierpnia 2024 20:21:07